Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16546

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas?, bireylerin akademik ba?lamda sergiledikleri kas?tl? eylem eksikli?ini veya isteksizli?ini ölçmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu ölçek, özellikle ö?rencilerin ö?renme süreçlerine kar?? geli?tirdikleri amotivasyon düzeylerini tespit etmeyi hedefler. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in psikometrik özelliklerini ve kültürel uygunlu?unu Türk örnekleminde de?erlendirerek, akademik ara?t?rmalarda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmay? amaçlam??t?r.

Ölçek, motivasyon kuramlar?, özellikle de öz-belirleme teorisi (ÖBT) çerçevesinde motivasyon spektrumunun en alt ucu olan motivasyonsuzluk (amotivation) kavram?na odaklanmaktad?r. Bu uyarlama, e?itim bilimleri ve psikoloji alanlar?nda akademik ba?ar?, tükenmi?lik ve ö?renme engelleri üzerine yap?lan çal??malar için temel bir ölçüm arac? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik motivasyon, motivasyonsuzluk, amotivasyon, uyarlama, psikometrik özellikler, ö?renci ba?ar?s?, e?itim psikolojisi.

Yazarlar

?lhan ?lter

Amaç

Ölçe?in temel amac?, ö?rencilerin akademik görevlere, ö?renmeye veya okula kat?lmaya yönelik gösterdikleri kas?tl? çaba eksikli?ini veya amaçs?zl??? ölçmektir. Orijinal ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas?yla, Türk üniversite ve lise ö?rencilerinin akademik motivasyonsuzluk düzeyleri güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçülebilir hale getirilmi?tir.

Bu uyarlama çal??mas?, mevcut motivasyon ölçeklerinin genellikle içsel ve d??sal motivasyon boyutlar?na odakland??? bir alanda, motivasyonun tamamen yoklu?unu ifade eden amotivation boyutuna spesifik olarak odaklanarak literatürdeki bo?lu?u doldurmay? hedeflemi?tir.

Yap?

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i, psikolojik bir yap? olarak amotivation'? (motivasyonsuzluk) ölçmektedir. Amotivasyon, bireyin bir davran??? gerçekle?tirmek için ne içsel ne de d??sal bir neden görmemesi durumudur. Bu durum, akademik ba?lamda genellikle ?u ?ekillerde kendini gösterir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bir eylemin sonucunu kontrol edemeyece?ine dair inanç (Yetersizlik).
Eylemin bir anlam? veya amac? olmad???na dair inanç (De?ersizlik).
Akademik görevlerden tamamen çekilme veya kaç?nma.

Ölçek, ö?rencilerin akademik ya?amlar?nda neden çaba göstermediklerini veya neden kendilerini yetersiz hissettiklerini belirleyen bili?sel ve duygusal bile?enleri de?erlendirir.

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda geçerlik analizleri, ölçe?in Türk kültüründe ölçmek istedi?i yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü göstermek amac?yla yap?lm??t?r. ?lter (2019) taraf?ndan yap?lan çal??mada, yap? geçerli?ini incelemek üzere genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?ruland???n? göstermi?, böylece ölçe?in akademik motivasyonsuzluk yap?s?n? ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?i kan?tlanm??t?r. Ayr?ca, ölçe?in di?er akademik de?i?kenlerle (örne?in akademik ba?ar?, tükenmi?lik) ili?kisini inceleyen ölçüt geçerli?i çal??malar? da gerçekle?tirilmi? olabilir, bu da ölçe?in beklenen teorik ili?kileri yans?tt???n? destekler. Geçerlik (Validity) çal??malar?, ölçe?in kültürel uyarlama sürecinde dilsel ve kavramsal e?de?erli?in sa?land???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (Reliability) analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve istikrar?n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Bu kapsamda, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach Alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarl?l?k sergiledi?ini ve ölçe?in güvenilir bir araç oldu?unu i?aret etmektedir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? ölçmek için test-tekrar test güvenirlik analizleri de yap?lm?? olabilir, bu da ölçe?in farkl? zamanlarda benzer sonuçlar verdi?ini do?rular.

Faktör Analizi

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas? sürecinde, yap? geçerli?ini test etmek için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Uyarlama çal??malar?nda genellikle orijinal faktör yap?s?n?n do?rulanmas? amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) tercih edilir.

?lter (2019) çal??mas?nda, DFA sonuçlar? model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ve ölçe?in tek veya çok faktörlü yap?s?n?n orijinal formuna uygun oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, ölçe?in akademik motivasyonsuzluk yap?s?n? ölçen teorik temelli faktör

ARABPSYCHOLOGY.COM

bile?enlerini korudu?unu teyit etmi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi bir derecelendirme kullan?r (Kaynak bilgisi eksik oldu?undan genel uyarlama format? belirtilmi?tir).

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri, lise ö?rencileri ve akademik ba?lamda motivasyon sorunlar? ya?ayan di?er gruplar.

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve yeti?kinlik dönemi ba?lang?c? (Genellikle 15-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören ö?rencilerden olu?an bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Kat?l?mc?lar, akademik görevlere yönelik motivasyon eksikliklerini belirten ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz-belirleme teorisi, psikometrik geçerlik, iç tutarl?l?k, akademik performans, ö?renme güçlü?ü, adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Veri Kayna??nda Belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: iilter@ksu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Kahramanmara? Sütçü ?mam Üniversitesi (Yazar?n ba?l? oldu?u kurum baz al?nm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama çal??mas? 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için yazar ?lhan ?lter ile ileti?ime

ARABPSYCHOLOGY.COM

geçilmesi önerilir. Ticari amaçl? kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için özel izin gerekebilir.

PDF Eri?imi: Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir. Orijinal PDF burada indirilebilir: akademik-motivasyonsuzluk-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?lter, ?. (2019). Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas?. *Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 52*(1), 191-224. http://dx.doi.org/10.30964/auebfd.459675

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden de eri?im sa?lanmaktad?r: dergipark.org.tr

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddeler için ?lter (2019) makalesinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir. Tipik olarak bu tür ölçekler, akademik görevlere yönelik ?üphe, anlams?zl?k ve yetersizlik hislerini ölçen ifadeler içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM